

B. D. Poppen

Transcriptie van het

Reglement by de H. Heeren Borgemeesteren ende Raadt in Groningen
Gearresteerd.

Omtrent het dragen en geeven van Rouw

met den anleve van dien, in deze Stadt en Stadts Jurisdiction,

als 't Gorecht, Sappemeer, beide Oldambten, Wedde,

Westerwoldinge Landt, Bellingewolde en Bleyham.

Te Groningen, By Gesina Elama, Ordinaris Stadts Boekdruckersche. 1732.

REGLEMENT
BY DE H. HEEREN
BORGEMEESTEREN
ENDE
R A A D T
IN GRONINGEN
GEARRESTEERD.

Omtrent het dragen en geeven van Rouw, met den anklave van dien, in deze Stadt en Stadts Jurisdiction, als 't Gorecht, Sappemeer, beide Oldambten, Wedde, Westervoldinge Landt, Bellingwolde en Bleyham.

TE GRONINGEN,

By **GESINA ELAMA**, Ordinaris Stadts
Boekdrukkersche. 1732.

Reglement by de H. Heeren Borgemeesteren ende Raadt in Groningen
Gearresteerd.

Omtrent het dragen en geeven van Rouw, met den ankeve van dien, in deze Stadt en Stadts Jurisdiction, als 't Gorecht, Sappemeer, beide Oldambten, Wedde, Westerwoldinge Landt, Bellingewolde en Bleyham.

Te Groningen, By Gesina Elama, Ordinaris Stadts Boekdruckersche. 1732.

Borgemeesteren ende Raadt in Groningen doen te weeten.

Also Wy dagelijks bevinden / dat de excessive onkosten by versterf / in dese Stadt en Stadts Jurisdiction, omtrent het dragen en geeven van Rouw / met den ankeve van dien / veele Sterf-huisen seer hebben beswaart / hebben Wy tot voorkominge der nodelose dependes nodig geoordeelt hier tegens te voorsien / en te ordonneren en statueren, gelijk Wy doen mits desen.

I.

Dat in deze Stadt en Stadts Jurisdiction, voortaan geen Rouw zal werden gedragen / als van navolgende Perzonen. De Man of Vrouw over zijn nablijvende Ehegade : en voorts in de regte linie van de Descendenten over hare Ascendenten; als Kinderen over haar Vader of Moeder / Stiefvader en Stiefmoeder / de Kindts Kinderen over haar Grootvader en Grootmoeder / Stief-Grootvader en Stiefmoeder / en hoger van gelijken / de Ascendenten over hare \ descendenten, in linea Recta, zonder onderscheit van Bloedt-verwantschap ofte Affiniteit.

II.

In de Collaterale ofte zijd-linie, zullen berouwt worden / Broeders en Zusters : gelijk ook de Ooms en Moeyen van hare Zusters of Broeders Kinderen. En vice versa zullen de Ooms en Moeys / Rouw mogen dragen over hare Broeders en Zusters Kinderen.

III.

Zal mede de Rouw over alle die perzonen mogen worden angenommen / die in de Affiniteit jemant bestaan / in de tweede en derde graad. Als daar zijn / Zwagers / Broeders / Vrouwen ofte Weduwen / Ooms Vrouwen ofte Weduwen / Moeys Mans / en diergelijke Neeven en Nigten / door Affiniteit besibt / tot in de derde graad.

IV.

Zo egter een verstorven Kindt / of Kindts Kindt / gelijk ook een Broeder / Zuster / Oom / Moey / ofte Broeder en Zusters Kindt / geen twaalf jaaren mogte bereikt hebben / zal daar over geen Rouw mogen worden angenommen.

V.

Zal in het anneemen van Rouw / geen onderscheidt gemaakt worden / over vol of half sibbe / maar egaal geconsidereert worden.

VI.

Over de volle Neeven en Nigten / in de verdere neergaande graden / zal alle Rouw Cesseere..

VII.

Dat by versterf van een Vrouw of Ouders / geen lange Rouw-mantel / met een neerhangende Lanfer zal mogen werden gedragen / dan alleen ten dage van begravenisse.

VIII.

Dat by versterf van een Broodt-heer / Vrouw / derzelve Ouderen of Kinderen / geen Rouw an de Dienst-boden gegeven / nog jets ten dien Fine zal mogen werden vereert / en werden de vorige Ordres ten dezen opzigte in zo verre mits dezen gealtereert.

IX.

Insgelijks zal inkomstig mede cesseeren, 't geene by versterf van Borger Officieren / of andere perzoonen in employ zijnde / gewoonlijk wegens Rouw an de Compagnie / Tambours of Dienaars / werdt gegeven of vereert.

X.

En zal in de Sterf-huizen geen zwart Baay / of diergelijk / in Kamers of Gangen / opgehangen / nog Koetzen in 't zwart mogen werden gevoert.

Alles by de breuke van 500 gl. / en Duizent gl. voor een Raadts-verwant / en verdere buiten Officianten en Ministers, by de Contraventeurs te verbeuren / tot profijt van de gemeene Armen / werdende de Archidiaconus gelast om het zelve te beuren / en in de Stadts Jurisdiction de Boekhoudende Diaconen.

En zal in dezen in deze Stadt werden geaffigeert, ter plaatze daar men gewoon is affixie te doen / en in de Stadts Jurisdiction, als 't Gorecht / Sappemeer / beide Oldambten / Wedde en Westerwoldinge Landt / Bellingwolde en Bleyham / van de Praedigstoel werden afgekondigt / ten einde een jeder zig hier na zal kunnen reguleren.

Actum Groningae in Curia, Lunae den 18. Februari 1732.

P. Laman, vt.

Ter Ordonnantie der H. Heeren voorsz.

H. M. Appius, Secret.

Een statige adellijke lijkstoet met koets. De mannen dragen lange rouwbanden (lamfers) aan hun hoeden.

Een lijkstoet met een slede. De mannen dragen lange rouwbanden (lamfers) aan hun hoeden.

De lamfer / lanfer / lamper of rouwband

Een rouwlamfer, gemaakt van crêpe. Ten teken van rouw werd in de negentiende eeuw vaak een zogenaamde lamfer, een lang afhangende reep stof, aan de hoge hoed bevestigd. Later werd de lamfer meestal vervangen door een rouwband.

Ten teken van rouw werd wel een rouwlamfer, een lange strook (transparante) stof, of een rouwsluier aan de hoed of pet bevestigd.

De in het reglement vermelde lamfer was een soort tulen sluier die als rouwband zowel door mannen als vrouwen gedragen werd. De lengte van deze lamfers werd bepaald door de graad van bloedverwantschap met de overledene en was tevens afhankelijk van de tijd dat de rouw verging. Hoe verder de rouwtijd van de sterfdag was verwijderd, hoe korter men de lamfer droeg. In de 18de eeuw waren de lamfers zo lang geworden, dat zij een manslengte overtroffen, over de grond sleepten en de dragers tot een last waren. De overheid trad hiertegen op en in vele steden werd bij keur bepaald hoe lang de lamfers mochten zijn.

Bron: <https://www.ensie.nl/funerair-lexicon/lamfer>

Tonhoed met rouwlamfer en bandjes.

Aansprekers met op het hoofd een grote platte steek, waarvan een lange zwarte lamfer afhing.

Horlogeketting van gevlochten zwart band. Dergelijke horlogekettingen zijn algemeen gedragen en werden dikwijls gebruikt wanneer men in de rouw was.

